

Recuperar la jerarquia de valors

Dij, 2/04/2020 per Catalunya Religió



(Josep Miquel Bausset. *Monjo de Montserrat*) La pandèmia que estem patint degut al Covid-19, només s'explica per la pertorbació de la jerarquia de valors que al llarg dels anys hem fet els homes, ja que hem deixat els valors fonamentals que ens ajuden a créixer humanament i els hem substituït per altres paràmetres que ens han fet menys humans i que han fet malbé el planeta.

Ja la Constitució *Gaudium et spes*, del Concili Vaticà II, ens avisava dels problemes que tindria la humanitat si continuava alterant la jerarquia de valors. Aquest text sobre l'Església en el món contemporani, aprovat pels bisbes el 7 de desembre de 1965, un dia abans que es clausurés el Vaticà II, demanava al món de buscar una harmonia amb la creació, per evitar el que ara estem vivint. Als números 37 i 38 d'aquesta Constitució Pastoral, els bisbes de tot el món, reunits en el concili, ens recordaven que “el progrés humà, que és un gran bé per a l'home, porta en si mateix una gran temptació”. I és que quan s'altera o es pertorba la jerarquia de valors, “cada un dels homes i grups, només tenen en compte els propis interessos, no els dels altres”. I com ens recorda aquest text, “això fa que el món no sigui ja l'espai d'una autèntica fraternitat”. Encara més, *Gaudium et spes* remarcava un fet preocupant: “el poder creixent de la humanitat ja amenaça de destruir el mateix gènere humà”, cosa que, com preveïen els bisbes, significaria un gran desastre.

Aquest text ens donava unes pautes raonables per “superar aquesta calamitat tan deplorable”. Com ens demanaven els bisbes, “la resposta cristiana” que en aquell moment ens donava l'Església davant aquest problema, era “purificar i perfeccionar per la creu i la resurrecció de Jesús, totes les activitats humanes, les quals, a causa de la supèrbia i de l'egoisme, es veuen cada dia en perill”.

Respectar com cal els dons que rebem de Déu

La Constitució *Gaudium et spes* també ens posa al davant la importància d'un fet cabdal com a cristians. I és que "l'home, redimit pel Crist, i fet una nova criatura de l'Esperit Sant, pot estimar les coses creades per Déu i ha de fer-ho". Per això, cadascun de nosaltres ha de ser conscient que "de Déu les rep i com a procedents de la mà de Déu les mira i les respecta". Ací hi ha l'error que hem comès anys i més anys. I és que no hem sabut (o no hem volgut) respectar com cal els dons que rebem de Déu. *Gaudium et spes* ens diu que "donant gràcies per elles al Benefactor (cosa que tampoc hem fet), usant i fruint de les criatures en la pobresa i en la llibertat d'esperit", cada ésser humà "és introduït en la veritable possessió del món". Per tant, com ens deien el bisbes en aquest text, es tracta d'usar les coses, però no d'abusar d'elles. O encara pitjor, de destruir-les.

Aquest text aprovat pel concili, també ens recorda que "la llei fonamental de la perfecció humana, i per tant, de la transformació del món, és el manament nou de l'amor". Per això, com ens demanaven els bisbes, "el camí de l'amor és obert per a l'home" i per tant "l'esforç per instaurar la fraternitat universal, no és cap utopia". Finalment, aquest text ens encoratja a recuperar "els desigs generosos" que tots tenim, per enfortir i "humanitzar la mateixa vida".

Aquest text de fa 55 anys, ja ens alertava del desastre que ens podria vindre (i que ja tenim entre nosaltres) si capgiràvem la jerarquia de valors. I es que en compte de afavorir la fraternitat i la solidaritat entre els homes, la cura de la creació, la cooperació entre els pobles i la sol·licitud pels més desafavorits, ens hem deixat portar per l'egoisme, l'afany de diners, l'individualisme, la sobreexplotació dels recursos naturals i el maltractament del planeta. I degut a tot això, ara ens trobem com ens trobem, ja que no hem sabut (o no hem volgut) viure amb harmonia amb la natura i amb els altres éssers humans. Hem preferit sobreexplotar els dons que hem rebut de Déu, acaparant-los per a nosaltres mateixos i deixant al marge els més pobres de la societat. Ara ens convé recordar les [paraules](#) del papa **Francesc**, quan el divendres 27 de març, en una plaça del Vaticà totalment buida, ens recordà que "estem en la mateixa barca", i per això "ningú no se salva sol".

Viure d'una altra manera

Després de superar aquesta pandèmia que estem patint, ara hem d'aprendre a viure d'una altra manera, tal com ens demanava la Constitució *Gaudium et spes*, no mirant només (i obsessivament) pels propis interessos, sense tindre en compte els dels altres, sinó fent-nos càrrec, solidàriament, de les necessitats de la humanitat. La lliçó que hem d'aprendre d'aquesta pandèmia, ha de ser la de viure d'una manera més humil, valorant les coses aparentment petites i insignificants, per deixar de banda la supèrbia i l'egoisme i així construir una humanitat més fraterna i més atenta als qui passen necessitat. I també, evidentment, extremant la cura per la nostra terra. Cal recuperar la jerarquia de valors per viure atents als signes dels temps, ja que, com ha dit la filòsofa Marta Tafalla, "si només reaccionem quan el problema ja el tenim al damunt, malament". Si no ens deixem portar pel pessimisme i reaccionem a temps, avançant-nos als esdeveniments, "podrem sortir, i molt millors". Però com diu el jesuïta José Ignacio González Faus, "tinc por que, una vegada més, no aprenguem la lliçó".

Tant de bo que, després d'aquesta pandèmia, no ens adormim en el benestar (els qui puguin fer-ho) i en la indiferència, sinó que estiguem atents als altres, per així

créixer més i més en fraternitat i en solidaritat.

Tots hauríem de seguir la recomanació que ens donava Pablo Ráez, el jove de Marbella que morí fa uns anys de leucèmia, quan ens deia: “El més important de la vida és ajudar els altres”. Així canviariem el nostre món i evitariem de caure en els errors que ens han portat on som ara.